

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 9.4.2010
KOM(2010)132 lõplik

2010/0073 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopa arvepidamissüsteemi (European System of Accounts – ESA) mõisted on mitmeotstarbelised: need on heakskiidetud mitmesuguste kasutusviiside jaoks, kuigi mõne kasutusviisi puhul on neid vaja täiendada. Mõne konkreetse andmevajaduse puhul, näiteks keskkonna ja majanduse koostoime analüüs, on parim lahendus koostada eraldi satelliitarvepidamine.

2006. aasta juunis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järel dustes kutsuti Euroopa Liitu ja liikmesriike üles laiendama rahvamajanduse arvepidamist nii, et see hõlmaks säästva arengu peamisi aspekte. Rahvamajanduse arvepidamist tuleb seepärast täiendada integreeritud keskkonnamajandusliku arvepidamise süsteemiga, mis võimaldab koguda täiesti ühtlase kvaliteediga andmeid.

Ettepanekuga tagatakse eeldatavalt vahendid järgmise kolme eesmärgi täitmiseks:

- rakendada neid ideid, mis esitatakse tulevase läbivaadatud ESA uues peatükis satelliitarvepidamise kohta keskkonnavalast arvepidamist käsitlevas osas;
- seada prioriteediks põhikontode korrapärase koostamine vastavalt läbivaadatud Euroopa strateegiale keskkonnavalase arvepidamise kohta (European Strategy for Environmental Accounting – ESEA 2008), mille statistikaprogrammi komitee võttis vastu 2008. aasta novembris;
- tagada, et riikide statistikaametid säilitavad ja võimaluse korral laiendavad oma tööd keskkonnavalase arvepidamise valdkonnas peamise eesmärgiga esitada ühtlustatud, ajakohaseid ja kvaliteetseid andmeid.

Nii aidatakse kaasa sellele, et riikide statistikaametitel oleks keskkonnamajandusliku arvepidamise arendamiseks piisavalt ressursse.

1.2. Üldine taust

Pärast Amsterdami lepingu jõustumist suurenes keskkonna- ja säästva arengu poliitika tähtsus ning hakati keskenduma keskkonna- ja majanduspoliitika koos kujundamisele ja keskkonnaküsimuste integreerimisele muudesse poliitikavaldkondadesse. Peamised ELi tasandi poliitilised algatused, mis on olulised keskkonnavalase arvepidamise seisukohalt, on kuues keskkonnavalane tegevusprogramm, ELi säästva arengu strateegia ja mitmesugused Cardiffi protsessiga seotud sektorikesksed poliitilised algatused. Põhivaldkondade alla kuuluvad kliimamuutused, säästev transport, loodus ja bioloogiline mitmekesisus, tervis ja keskkond, loodusvarade kasutamine ja jäätmehooldus ning säästva arengu rahvusvaheline mõõde. Keskkonnanäitajate lisamisega on laiendatud struktuurinäitajaid, mis on ette nähtud Lissaboni eesmärkide täitmise suunas toimuva arengu jälgimiseks.

Kuni põhistatistika ei ole täielik, saab keskkonnavalase arvepidamise abil luua puuduvate andmete jaoks näiteks mittestatistiliste allikate alusel raamistiku ja hindamismenetlused.

Kasutajad rõhutavad keskkonnavalase arvepidamise analüüsi ja kohaldamise tähtsust poliitika kujundamisele ja prognooside tegemisele nii poliitikaettepanekute ettevalmistamise kui ka poliitika rakendamise ja mõjuaruannete esitamise puhul. Näiteks võib tuua kliimamuutuste ja energiakasutusega seotud maksustamispoliitika kujundamise või rahvusvahelisest kaubandusest heitkogustele ja ressursside kasutamisele tuleneva mõju hindamine.

Kasutajate vajadused võivad riigiti mõnevõrra erineda olenevalt sellest, millised loodusvarad või keskkonnaressursid riigil on või millised on riigi poliitika prioriteedid, kuid keskkonnavalase arvepidamise põhikomponendid on sarnased: teatavate loodusvarade arvepidamine, õhusaasteainete heitmete ja energiaalane arvepidamine, materjalivoogude arvepidamine, keskkonnaga seotud kulutused, keskkonnategevus ja keskkonnamaksud.

1.3. Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Euroopa Komisjon määras 1994. aastal rahvamajanduse arvepidamise satelliitkontodest lähtudes kindlaks peamised tegevussuunad keskkonna arvepidamise raamistiku arendamiseks¹. Sellest alates on Eurostat koostöös liikmesriikide statistikaametite ja keskkonna peadirektoraadilt saadud rahalise toetuse abil aidanud Euroopa riikidel prooviuringute kaudu andmeid koguda.

Keskkonnavalase arvepidamise andmeid edastatakse Eurostatile mitmel viisil. Kohustuslik on edastada järgmiseid andmeid.

- Teatavaid andmeid keskkonnakulutuste kohta tootmisharude lõikes kogutakse seoses määrusega ettevõtluse struktuurstatistika kohta².
- Eurostatile seoses määrusega ESA 95³ edastatavad andmed rahvamajanduse arvepidamise kohta (nt pakkumise ja kasutamise tabelid, sisend-väljundtabelid, valitsemisfunktsioonide klassifikaator (COFOG) ja maksustatistika).

Suulise kokkuleppe alusel edastatakse Eurostatile järjepidevalt riikide statistikaametites kogutud keskkonnavalase arvepidamise andmeid (kord aastas või kord kahe aasta tagant) järgmiste küsimustike kaudu:

- Eurostati ja OECD ühine küsimustik (keskkonnakaitsekulu ja -tulu);
- küsimustik kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise kohta;
- küsimustik õhusaasteainete heitmete arvepidamise kohta;
- küsimustik keskkonnamaksude kohta tootmisharude lõikes.

---

¹ KOM (94) 670 Directions for the EU on Environmental indicators and Greened National Accounting – Integration of Environmental and Economic Information Systems (ELi suunised keskkonnanäitajate ja keskkonna arvepidamise kohta – keskkonna ja majanduse infosüsteemide integreerimine).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 295/2008 ettevõtluse struktuurstatistika kohta, (ELT L 97, 9.4.2008, lk 13).

³ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2223/96, 25. juuni 1996, ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (EÜT L 310, 5.11.1996, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta otsuses nr 1578/2007/EÜ ühenduse statistikaprogrammi kohta ajavahemikuks 2008–2012 on selgelt osutatud, et keskkonnavaldkonnas on vaja kvaliteetset statistikat ja arvepidamist. Lisaks sellele on ajavahemiku 2008–2012⁴ ühe peamise algatusena märgitud, et „vajaduse korral töötatakse välja õiguslik alus keskkonnaandmete kogumise põhivaldkondade jaoks, mida praegu ei reguleerita õigusaktidega”.

1.4. Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega

Euroopa säästev areng, mis põhineb tasakaalustatud majanduskasvul, hindade stabiilsusel ja kõrge konkurentsivõimega sotsiaalsel turumajandusel, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, samuti kõrgetasemelisel keskkonnakaitset ja keskkonna kvaliteedi parandamisel, on sätestatud asutamislepingu artiklis 3.

Kuuendas keskkonnavaldkonnas tegevusprogrammis kinnitati,⁵ et keskkonnaseisundi ning keskkonnamuutuste peamiste suundumuste, mõju ja põhjuste kohta tuleb anda usaldusväärset teavet, et oleks võimalik arendada tõhusat poliitikat ja seda rakendada ning üldiselt suurendada kodanike mõjuvõimu.

Käesolev ettepanek on kooskõlas komisjoni prioriteetidega.

2. KONSULTEERIMINE HUVIDATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

2.1. Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Ettepaneku üle on kirjaliku menetluse teel, asjakohastes töörühmades või töökondades aru peetud Euroopa statistikasüsteemi ja komisjoni talituste (keskkonna peadirektoraat, Teadusuuringute Ühiskeskus, Euroopa Keskkonnaagentuur) andmetootjatega ning keskkonnastatistika ja arvepidamise eest vastutavate direktoritega.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Käesolev ettepanek on kõikide huvitatud isikutega peetud intensiivsete läbirääkimiste tulemus.

2.2. Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Asjaomased teadus-/erialavaldkonnad

Riikide esindajad ja komisjoni esindajad (keskkonna peadirektoraat, Teadusuuringute Ühiskeskus, Euroopa Keskkonnaagentuur), kes osalesid materjalivoogude arvepidamist käsitleva Eurostati töökonna, keskkonnavaldkonnast arvepidamist ja keskkonnakulustatistikat käsitlevate Eurostati töörühmade koosolekul ning keskkonnastatistikat ja arvepidamist käsitleval direktorite koosolekul (DIMESA), olid kõik eksperdid, kellel olid teadmised

⁴ ELT L 344, 28.12.2007, lk 15.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsus nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnavaldkonnas tegevusprogramm (EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1).

kehtivate õigusaktide kohta, keskkonnaalase arvepidamise ja statistika jaoks andmete kogumise ja koostamise riiklike süsteemide kohta ning keskkonnaalase arvepidamise arendamise uute suundumuste kohta.

Kasutatud metoodika

Eksperdid andsid oma panuse töökonna, töörühmade ja DIMESA koosolekul osalemise ja kirjalike konsultatsioonide kaudu ettevalmistusprotsessi ajal.

Peamised organisatsioonid/eksperdid, kellega on konsulteeritud

Peamiselt olid kaasatud eksperdid riikide statistikaametitest, keskkonnaministeeriumidest ja -talitustest, keskkonna peadirektoraadist, Teadusuuringute Ühiskeskusest ja Euroopa Keskkonnaagentuurist.

Saadud ja arvessevõetud arvamuste kokkuvõte

Vastused olid ülimalt positiivsed ja toetavad. Pöördumatute tagajärgedega tõsiste ohtude olemasolu ei ole nimetatud.

Eksperdiarvamuste avalikustamiseks kasutatud vahendid

Töökonna, töörühmade ja DIMESA töödokumendid ja koosolekute protokollid on kättesaadavad CIRCA veebisaidi kaudu.

2.3. Mõjude ja järelduste analüüs

Kaaluti kahte võimalust.

- Variant 1: jätkata suulise kokkuleppe järgimist.
- Variant 2: välja töötada õiguslik alus, et toetada keskkonnamajandusliku arvepidamise jaoks andmete kogumist.

2.3.1. Variant 1: jätkata suulise kokkuleppe järgimist.

Mõju ja tagajärjed kodanikele ja kodumajapidamistele

Eeldatavalt puudub otsene mõju ja tagajärjed. Kaudne mõju seisneb selles, et poliitikakujundajad kasutavad jätkuvalt ühtlustamata ja mittetäielikku teavet, mis muuda nende töö killustatumaks, ning nad ei saa koordineeritult majandust ja ühiskonda käsitlevat teavet.

Mõju ja tagajärjed ettevõtjatele

Eeldatavalt puudub otsene mõju ja tagajärjed. Kaudne mõju seisneb selles, et poliitikakujundajad kasutavad jätkuvalt oma otsuste tegemiseks ühtlustamata ja mittetäielikku teavet.

Mõju ja tagajärjed liikmesriikidele

Praeguses olukorras, kus järgitakse suulist kokkulepet ning puudub õiguslik alus, võib kõige optimistlikuma prognoosi kohaselt eeldada, et andmete kvaliteet ja kättesaadavus jäävad praegusele ebapiisavale tasemele, samas on tõenäolisem, et andmete kättesaadavus halveneb. 2007. aastal komisjoni tellimisel korraldatud uuringus „Environmental Accounts in Europe – State of play of recent work” selgitas mitu riiki, et nende prioriteet on koguda andmeid peaaegu eranditult seaduses nõutava aruandluse jaoks ning et suulise kokkuleppe alusel andmete koostamine ja esitamine lõpetatakse, sest sellel ei ole õiguslikku alust. Sama kehtiks eelarveliste piirangute tõttu ka keskkonnavalase arvepidamise raames juba kogutava statistika puhul.

Mõju ja tagajärjed Euroopa Liidu tasandi poliitikale

Vajadus ühendada omavahel keskkonnateave majandusteabega üha suureneb. Mitmes ELi tegevuskavas ja strateegias kutsutakse üles tegema integreeritud hindamisi. Keskkonnastrateegiaid saab hinnata ainult siis, kui on olemas usaldusväärsed andmed. Praeguses olukorras, kus järgitakse suulist kokkulepet, ei ole tagatud andmete piisav kvaliteet, ajakohasus ja katvus, et kõnealust hindamist nõuetekohaselt korraldada.

Jätkates suulise kokkuleppe järgimist, on oht, et siis, kui tekib poliitiline vajadus majanduse ja keskkonna koostoimet käsitlevate andmete järele, hinnatakse ja kogutakse puuduvaid andmeid mujal. Seega on praegustes tingimustes võimalused koguda alusteadmisi ja piisavaid andmeid poliitilistele nõudmistele vastamiseks piiratud.

2.3.2. Variant 2: välja töötada õiguslik alus, et toetada keskkonnamajandusliku arvepidamise jaoks andmete kogumist.

Mõju ja tagajärjed kodanikele ja kodumajapidamistele

Eeldatavalt puudub otsene mõju ja tagajärjed. Kaudne mõju seisneb selles, et poliitikakujundajad kasutavad oma otsuste tegemiseks kvaliteetsemat teavet.

Mõju ja tagajärjed ettevõtjatele

Mõnel juhul võib olla vaja tagada andmete konfidentsiaalsus.

Keskkonnavalane arvepidamine seisneb peamiselt olemasolevate andmete ümberkorraldamises, mitte ettevõtjatelt uue statistika kogumises.

Käesolevas määruses osutatud kolme mooduli jaoks, s.o õhusaasteainete heitmete arvepidamine, keskkonnamaksud majandustegevusalade lõikes ja kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamine, koostatakse andmed juba olemasolevate aruandluskohustuste alusel. Näiteks õhusaasteainete heitmete arvepidamises tuginetakse õhusaasteainete heitmete registrite andmetele (I lisas osutatud UNFCCC /CLRTAP). Keskkonnamaksude moodul põhineb maksustatistikast, valitsuse rahandusstatistikast ja rahvamajanduse maksualasest arvepidamisest saadud andmetel. Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise andmed saadakse põllumajandus-, tööstustoodangu ja kaubandusstatistikast.

Seega ei panda ettevõtjatele käesoleva määruse vastuvõtmisega uut suurt aruandluskohustust.

Mõju ja tagajärjed liikmesriikidele

Keskkonnaalase arvepidamise jaoks ei ole üldiselt vaja koguda uusi andmeid, vaid sellega luuakse uusi võimalusi rahvamajanduse arvepidamise andmete (nt pakkumise ja kasutamise tabelid ja sisend-väljundtabelid), keskkonnastatistika ja muude statistikavaldkondade andmete kasutamiseks. Lisaks rahvamajanduse arvepidamise andmetele vajatakse põhiandmeid keskkonna, energia, transpordi, metsanduse, kalanduse, õhusaasteainete heitmete registrite ja muude statistikavaldkondade kohta ning muid andmeid, mida koguvad ministeeriumid, spetsialiseerunud institutsioonid ja keskkonnaagentuurid.

Eurostati jaoks 2007. aastal korraldatud uuringus „Environmental Accounts – State of play of recent work” on mitu riiki teatanud, et keskkonnaalast arvepidamist ei arendata ega isegi jätkata, kui selleks ei ole Euroopa tasandil õiguslikku alust, mis annaks seaduse järgi õiguse nõuda kõnealuse kohustuse täitmiseks vajalikke allikaid.

Mõju ja tagajärjed Euroopa Liidu tasandi poliitikale

Euroopa Keskkonnapoliitikat ja selle temaatilisi strateegiad saab nõuetekohaselt hinnata ainult siis, kui on olemas usaldusväärsed andmed. Loodusvarade säästva kasutamise temaatilise strateegia jaoks on kindlalt vaja andmeid, et välja töötada näitajad, millega eristada majanduskasvu ja sellest looduskeskkonnale tulenevat koormust ning keskkonnamõju. Kõnealused näitajad põhinevad andmetel, mida praegu kogutakse suulise kokkuleppe alusel. Statistika kvaliteet paraneks, kui keskkonnaalast arvepidamist koostatakse ja selle aruanded esitatakse – nagu on nõutud – ühtselt ja järjepidevalt. Seni ei ole andmete puhul, mille alusel on koostatud struktuurinäitaja ja kolm säästva arengu näitajat, kasutatud liikmesriikide esitatud andmeid, vaid need on välja töötatud rahvusvaheliste andmebaaside alusel (nt FAO, ÜRO andmebaasid). 2009. aasta näitajate kohta esitatud andmete puhul on esimest korda kasutatud liikmesriikide andmeid, mis on esitatud praeguse vabatahtliku andmekogumiskorra kohaselt.

Samas oleks ELi muude valdkondade poliitika (nt jäätmete taaskasutus ja jäätmetekke ärahoidmine, õhusaasteainete heitmed ja kliimamuutused, säästev tarbimine ja tootmine) palju paremini jälgitav, kui oleksid olemas kvaliteetsed andmed keskkonna ja majanduse koostoime kohta. Kõnealuseid andmeid saab koguda keskkonnaalase arvepidamise raamistiku kaudu, kuid on vaja, et kõik riigid osaleksid ning et ühtlustamine oleks täielikult tagatud. Kõnealuste tingimuste täitmise saab tagada selliseks andmekogumiseks sobiva õigusliku aluse loomisega.

Lisaks oodatakse järgmist kasu: andmete kogumine kogu ELis väga olulises valdkonnas, keskkonnaalase arvepidamise parem nähtavus poliitika järelevalve vahendina, mis hõlmab võimaluste otsimist keskkonna- ja majandusandmete seostamiseks, võimalus saada kasu praegusest rahvamajanduse ja Euroopa arvepidamise läbivaatamisest ning luua andmekogumise jaoks sünergiaid.

2.3.3. Praeguse olukorra säilitamisest tulenevate ohtude kokkuvõte

Kui varianti 2 ei rakendata, võivad tekkida järgmised ohud.

- Oht, et andmeid ei koguta ELi tasandi hinnangute andmiseks sobivalt ja et keskkonnaalase arvepidamise kohta ei ole kättesaadav ükski täielik andmekogum. Sellest tulenevalt ei ole teave keskkonna ja majanduse koostoime kohta täielik.

- Oht, et analüüs tehakse mitteametlike andmete põhjal. See kätkeb endas ohtu, et muud osalised hindavad keskkonna ja majanduse koostoimet käsitlevat teavet – Eurostat ja Euroopa statistikasüsteem teeksid seda süsteemsemal ja ühtlasemal viisil.
- Oht, et ELi ei tunnustata keskkonnavalase arvepidamise valdkonna juhtivtegitjana kogu maailmas. On ka oht, et seni tehtud jõupingutused osutuvad lõpuks asjatuks ja kasutuks.

2.3.4. Eelistatud variant

Valik selle vahel, kas jätkata keskkonnavalase arvepidamise jaoks andmete kogumist suulise kokkuleppe või ELi õigusaktide alusel, kaldub selgelt teise variandi kasuks, sest see tooks kõige paremaid tulemusi.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Kavandatud meetmete kokkuvõte

Käesoleva määruse eesmärk on kehtestada ühine raamistik Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kogumiseks, koostamiseks, edastamiseks ja hindamiseks.

3.2. Õiguslik alus

Euroopa statistika õiguslik alus on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 338. Kooskõlas seadusandliku tavamenetlusega võivad Euroopa Parlament ja nõukogu võtta vajaduse korral meetmeid liidu tegevusvaldkondade toimimist käsitleva statistika koostamiseks. Kõnealuses artiklis kehtestatakse Euroopa statistika koostamist käsitlevad nõuded, mille kohaselt peavad statistilised andmed vastama erapooletuse, usaldusväärsuse, objektiivsuse, teadusliku sõltumatus, tasuvuse ja statistilise konfidentsiaalsuse standarditele.

3.3. Subsidiaarsuse põhimõte

Kohaldatakse subsidiaarsuse põhimõtet, kuna ettepanekut ei tehta Euroopa Liidu ainupädevusse kuulavas valdkonnas.

Liikmesriigid ei suuda piisavalt hästi saavutada kavandatava meetme eesmärki, s.o Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kogumine, koostamine, edastamine ja hindamine, ning see on paremini saavutatav Euroopa Liidu tasemel ühenduse õigusakti alusel, sest ainult komisjon saab kooskõlastada vajalikku statistiliste andmete ühtlustamist ühenduse tasandil, samas kui andmete kogumist ja võrreldava keskkonnamajandusliku arvepidamise koostamist saavad korraldada liikmesriigid. Seetõttu võib ühendus võtta meetmeid asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõtte kohaselt.

3.4 Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele esitatakse käesolevas määruses vaid miinimumnõuded ega reguleerita rohkem, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.

Käesolevas määruses ei sätestata liikmesriikide andmekogumise mehhanisme, vaid määratakse üksnes kindlaks andmed, mida tuleb esitada, et tagada ühtne struktuur ja ajastus.

Enamiku valdkondade puhul ei ole liikmesriigid kohustatud muutma sellise keskkonnamajandusliku arvepidamise koostamise korda, mille jaoks ELi tasandil juba kogutakse andmeid vastavalt suulistele kokkulepetele. Olenevalt valdkonnast võib olla vaja muuta küsitlemise korda, millel võib ettevõtjatele mõju olla. Keskkonnaalane arvepidamine seisneb siiski peamiselt olemasolevate andmete ümberkorraldamises, mitte ettevõtjatelt uue statistika kogumises. Tegelikult ei ole keskkonnaalase arvepidamise jaoks üldiselt vaja koguda uusi andmeid, vaid sellega luuakse uusi võimalusi rahvamajanduse arvepidamise andmete (nt pakkumise ja kasutamise tabelid ning sisend-väljundtabelid), keskkonnastatistika ja muude statistikavaldkondade andmete kasutamiseks.

3.5. Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt(id): Määrus

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el:

Sobiva õigusakti valik sõltub õiguslikust eesmärgist. Euroopa tasandi teabevajaduse puhul on Euroopa statistika puhul olnud suundumus kasutada algaktina pigem määrusi kui direktiive. Eelistatud on määrus, sest sellega määratakse ELi sätted kindlaks kogu ühenduses, mis tagab õigusakti nõuetekohase ja ulatusliku kohaldamise liikmesriigis. Määrus on vahetult kohaldatav, mis tähendab, et seda ei ole vaja liikmesriikide õigusesse üle võtta. Vastupidiselt sellele on direktiivid, mille eesmärk on ühtlustamine riiklikul tasandil, liikmesriikidele siduvad oma eesmärkide osas, kuid jätavad liikmesriikide ametiasutustele võimaluse valida nende eesmärkide saavutamiseks kasutatava vormi ja meetodid. Direktiivid tuleb ka liikmesriikide õigusesse üle võtta. Määruse kasutamine on kooskõlas muude statistikat käsitlevate õigusaktidega, mis on vastu võetud alates 1997. aastast.

4. MÕJU EELARVELE

Andmete kogumine ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5. Täiendav teave

Kavandatavas õigusaktis käsitletakse Euroopa Majanduspiirkonnaga seotud küsimust, mistõttu tuleks seda kohaldada Euroopa Majanduspiirkonnas.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 338 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast ettepaneku edastamist riikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 on sätestatud, et liit taotleb Euroopa säästvat arengut, mis põhineb tasakaalustatud majanduskasvul, hindade stabiilsusel ja kõrge konkurentsivõimega sotsiaalsel turumajandusel, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, samuti kõrgetasemelisel keskkonnakaitset ja keskkonna kvaliteedi parandamisel.
- (2) Kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis kinnitati,⁶ et keskkonnaseisundi ning keskkonnamuutuste peamiste suundumuste, mõju ja põhjuste kohta tuleb anda usaldusväärset teavet, et oleks võimalik arendada tõhusat poliitikat ja seda rakendada ning üldiselt suurendada kodanike mõjuvõimu.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2007. aasta otsuses nr 1578/2007/EÜ ühenduse statistikaprogrammi kohta ajavahemikuks 2008–2012⁷ on selgelt osutatud, et keskkonnavaldkonnas on vaja kvaliteetset statistikat ja arvepidamist. Lisaks sellele on ajavahemiku 2008–2012 ühe peamise algatusena märgitud, et vajaduse korral tuleb välja töötada õiguslik alus keskkonnaandmete kogumise põhivaldkondade jaoks, mida praegu ei reguleerita õigusaktidega.
- (4) Komisjoni 2009. aasta augusti teatise KOM(2009) 433, milles käsitletakse SKPd ja muid näitajaid, on tunnustatud vajadust täiendada olemasolevaid näitajaid andmetega, mis hõlmavad keskkonna- ja sotsiaalaspekte, et oleks võimalik kujundada ühtsemat ja terviklikumat poliitikat. Siinkohal on keskkonnaalane arvepidamine vahend, mille abil

---

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuli 2002. aasta otsus nr 1600/2002/EÜ, millega võetakse vastu kuues keskkonnaalane tegevusprogramm (EÜT L 242, 10.9.2002, lk 1).

⁷ ELT L 344, 28.12.2007, lk 15.

jälgida majandustegevusest tulenevat keskkonnakoormust, ning uurida, kuidas seda leevendada. Pidades silmas Lissaboni strateegias ja mitmesugustes tähtsates algatustes sisalduva säästva arengu põhimõtet ja eesmärki saavutada vähe süsihappegaasiheiteid tekitav majandus, on üha olulisem välja töötada andmesüsteem, mis hõlmaks paralleelselt majandus- ja keskkonnaküsimusi.

- (5) ELi majandusstatistika ja paljude majandusnäitajate (sh SKP) arvutamise peamine vahend on nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 2223/96 (ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta,⁸ edaspidi „ESA 95”) loodud Euroopa arvepidamissüsteem (The European System of Accounts – ESA), mis on kooskõlas rahvamajanduse arvepidamise süsteemiga (System of National Accounts – SNA), mille ÜRO statistikakomisjon võttis vastu 1993. aasta veebruaris. ESA raamistikku saab kasutada mitmesuguste majandusnäitajate (nt struktuur, üksikud osad, aja jooksul toimunud areng) analüüsimiseks ja hindamiseks, kuid teatavate spetsiifiliste andmevajaduste puhul, s.o keskkonna ja majanduse koostoime analüüs, on parim lahendus koostada eraldi satelliitarvepidamine.
- (6) 2006. aasta juunis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldestes kutsuti Euroopa Liitu ja liikmesriike üles laiendama rahvamajanduse arvepidamist nii, et see hõlmaks säästva arengu peamisi aspekte. Rahvamajanduse arvepidamist tuleks sel eesmärgil täiendada integreeritud keskkonnamajandusliku arvepidamisega, kust saaks täielikult võrreldavaid andmeid.
- (7) Satelliitarvepidamine võimaldab rahvamajanduse arvepidamise analüüsivõimalusi paindlikult laiendada nii, et see hõlmaks ka teatavaid sotsiaalküsimusi, nagu inimtegevusest tulenev keskkonnakoormus, ilma kesksüsteemi üle koormamata või selles tõrkeid tekitamata.
- (8) Integreeritud keskkonnamajanduslik arvepidamise süsteem (The System of integrated Environmental Economic Accounts – SEEA), mille on koos välja töötanud ÜRO, Euroopa Komisjon, Rahvusvaheline Valuutafond, OECD ning Maailmapank, on SNA satelliitsüsteem. See ühendab majandus- ja keskkonnateabe ühtsesse raamistikku, et mõõta keskkonna panust majandusse ning majanduse mõju keskkonnale. See annab poliitikakujundajatele majanduse ja keskkonna koostoime jälgimiseks vajalikud näitajad ja kirjeldava statistika ning strateegilise kavandamise ja poliitikaanalüüsi jaoks vajaliku andmebaasi, et kindlaks teha säästvamad arengusuunad.
- (9) SEEA ühendab keskkonnavalase arvepidamise eri kategooriaid nii palju kui võimalik. Üldiselt laiendavad kõik kõnealused kategooriad olemasolevaid SNA kulude, kapitalimoodustuse ja kapitalimahukuse käsitusi, täiendades neid andmeid nii, et need hõlmaksid keskkonnakulu ja loodusvarade kasutamist tootmisprotsessis, või kaasates kõnealused mõjud rahalises kontekstis. Selles üldises raamistikus, erinevad mitmed olemasolevad kategooriad üksteisest oluliselt meetodite ja käsitletavate keskkonnaküsimuste poolest.

---

⁸ EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1.

- (10) Komisjon esitas oma esimese „roheline arvepidamise” strateegia 1994. aastal⁹. Sestsaadik on komisjon (Eurostat) ja liikmesriigid arvestusmeetodeid välja töötades ja katsetades jõudnud selleni, et mitu liikmesriiki esitavad korrapäraselt keskkonnamajanduse arvepidamise andmeid. Kõige tavalisemad on õhusaasteainete heitmetega (sh kasvuhoonegaaside) ja materjalide tarbimisega seotud füüsiliste voogude andmed ning rahalised andmed keskkonnakaitsekulutuste ja -maksude kohta.
- (11) Üks ühenduse statistikaprogrammi eesmärkidest ajavahemikuks 2008–2012 on asendada kokkulepped Euroopa õigusaktidega teatavates valdkondades, kus Euroopa statistikat kogutakse korrapäraselt ja on saavutatud piisav küpsus.
- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 (Euroopa statistika kohta)¹⁰ on Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise raamistikuks. Eelkõige on seal nõutud ametialase sõltumatuse, erapooletuse, objektiivsuse, usaldusväarsuse, statistilise konfidentsiaalsuse ja kulutasuvuse põhimõtete järgimist.
- (13) Kuna keskkonnamajandusliku arvepidamise süsteeme töötatakse parajasti välja ja nad on erinevas arengujärgus, tuleks luua piisavalt paindlik modulaarstruktuur.
- (14) Tuleks välja töötada prooviuuringute programm, et parandada aruandlust ja andmete kvaliteeti, tõhustada meetodeid ning valmistuda edasiseks arenguks.
- (15) Komisjonile tuleks anda õigus teha liikmesriikidele erandeid, kui nende riiklikes statistikasüsteemides on vaja teha suuri kohandusi.
- (16) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kogumise, koostamise, levitamise ja hindamise õigusliku raamistiku loomine, ei suuda liikmesriigid eraldi piisavalt hästi saavutada ning on seega paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (17) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹¹.
- (18) Komisjonile tuleks anda volitused võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 290 sätestatud korras vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada mooduleid vastavalt keskkonna, majanduse ja tehnika arengule ning anda juhtnööre meetodite kohta.
- (19) Euroopa statistikasüsteemi komiteega on konsulteeritud,

---

⁹ KOM (1994) 670.

¹⁰ ELT L 87, 31.3.2009, lk 164.

¹¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kogumise, koostamise, edastamise ja hindamise ühine raamistik, et luua keskkonnamajandusliku arvepidamise kontod ESA 95 satelliitarvepidamise kontodena; selleks töötatakse välja meetodid, ühised standardid, määratlused, liigitus ja raamatupidamiseeskirjad, mida tuleb kasutada keskkonnamajandusliku arvepidamise koostamisel.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „*õhusaasteainete heitmed*” – gaasiliste või tahkete ainete füüsiline voog majandussüsteemist (tootmis- või tarbimisprotsessidest) atmosfääri, mis on keskkonnasüsteemi osa;
- 2) „*keskkonnamaks*” – tõendatud konkreetse negatiivse keskkonnamõjuga füüsilise ühiku (naturaalühiku) põhine maks, mis on rahvamajanduse arvepidamises sätestatud maksuna.
- 3) „*kogumajandusliku materjalivoo arvepidamine*” (economy-wide material flow accounts – EW-MFA) – kooskõlaline kogum rahvamajanduse sisendmaterjalidest, majanduse materjalivaru muutusest ja muudesse majandussüsteemidesse või keskkonda suunatavast väljundist.

Artikkel 3

Moodulid

1. Artiklis 1 osutatud ühise raamistiku kohaselt koostatav keskkonnaalane arvepidamine jaotatakse järgmisteks mooduliteks:

- a) õhusaasteainete heitmete arvepidamise moodul, mis on kooskõlas I lisaga;
- b) keskkonnamaksu moodul majandustegevusalade lõikes kooskõlas II lisaga;
- c) kogumajandusliku materjalivoo arvepidamise moodul, mis on kooskõlas III lisaga.

2. Iga moodul sisaldab järgmist teavet:

- a) arvepidamise koostamise eesmärgid;
- b) arvepidamise katvus;
- c) loetelu näitajates, mille kohta tuleb andmeid koguda ja edastada;
- d) arvepidamise koostamise esimene võrdlusaasta, sagedus ning edastamistähtjad;

e) aruandetabelid;

f) selliste artiklis 8 osutatud üleminekuperioodide maksimumpikkus, mille jooksul võib komisjon teha erandeid.

3. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 9 vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada mooduleid keskkonna, majanduse ja tehnika arenguga ning anda juhtnööre meetodite kohta.

Artikkel 4

Prooviuuringud

1. Komisjon koostab kava, milles käsitletakse prooviuuringuid, mida liikmesriigid teevad vabatahtlikkuse alusel, et parandada aruandluse ja andmete kvaliteeti, töötada välja pikad aegread ja arendada metoodikat.

2. Komisjon hindab prooviuuringute tulemusi ja avaldab need, võttes arvesse andmete kogumisest saadavat kasu võrreldes andmekogumisega seotud kulutuste ja vastajate koormusega. Kõnealuste prooviuuringute järelduste põhjal võtab komisjon kooskõlas artikliga 9 vastu vajalikud delegeeritud õigusaktid.

Artikkel 5

Andmete kogumine

1. Liikmesriigid koguvad vajalikud andmed artikli 3 lõikes 2 osutatud moodulite näitajate vaatlemiseks.

2. Liikmesriigid koguvad halduskorra lihtsustamise põhimõtet kohaldades vajalikke andmeid, kasutades allpool täpsustatud eri allikate kombinatsiooni:

a) uuringud;

b) statistilised hindamismenetlused, kus mõningaid näitajaid ei ole kõigi üksuste puhul vaadeldud;

c) haldusallikad.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile kasutatud meetoditest ja lõikes 2 loetletud allikatest saadud andmete kvaliteedist ning esitavad nende kohta üksikasjaliku teabe.

Artikkel 6

Komisjonile edastamine (Eurostat)

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostatile) lisades sätestatud andmed, sealhulgas konfidentsiaalse teabe lisades kehtestatud tähtaja jooksul.

2. Andmed edastatakse asjakohases tehnilises vormingus, mis määratakse kindlaks artikli 12 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetluse kohaselt.

Artikkel 7

Kvaliteedi hindamine

1. Käesolevas määruses kohaldatakse edastatavate andmete suhtes määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 12 lõikes 1 sätestatud kvaliteedikriteeriume.
2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) aruande edastatud andmete kvaliteedi kohta.
3. Komisjon kohaldab käesoleva määrusega hõlmatud andmete suhtes lõikes 1 osutatud kvaliteedikriteeriume ning määrab kindlaks kvaliteediaruannete korra, struktuuri ja nende esitamise sageduse artikli 12 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetluse teel.
4. Komisjon (Eurostat) hindab edastatud andmete kvaliteeti.

Artikkel 8

Erandid

1. Komisjon võib lisades osutatud üleminekuperioodidel teha liikmesriikidele erandeid kooskõlas artikli 12 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusega, kui riiklike statistikasüsteeme on vaja suuremas ulatuses kohandada.
2. Selleks peab asjaomane liikmesriik esitama komisjonile hiljemalt kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist nõuetekohaselt põhjendatud taotluse.

Artikkel 9

Delegeerimine

1. Komisjonile antakse määramata ajaks õigus võtta vastu artikli 3 lõikes 3 ja artikli 4 lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusakte.
2. Kohe pärast delegeeritud õigusakti vastuvõtmist teatab komisjon sellest samal ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
3. Õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile artiklites 10 ja 11 sätestatud tingimustel.

Artikkel 10

Delegeerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 3 ja artikli 4 lõikes 2 osutatud delegeerimise tagasi võtta.
2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas delegeerimine tuleks tagasi võtta, teatab sellest teisele seadusandjale ja komisjonile hiljemalt üks kuu enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud õigused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ning tagasivõtmise põhjused.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealus otsuses osutatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses osutatud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 11

Vastuväited delegeeritud õigusaktidele

1. Euroopa Parlament või nõukogu võivad kahe kuu jooksul alates teatamiskuupäevast esitada delegeeritud õigusaktile vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib kõnealust perioodi pikendada ühe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusaktile vastuväiteid esitanud või kui nad on enne seda kuupäeva komisjonile teatanud, et nad on otsustanud vastuväiteid mitte esitada, jõustub delegeeritud õigusakt selles sätestatud kuupäeval.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusaktile vastuväite, siis õigusakt ei jõustu. Vastuväite esitanud institutsioon nimetab vastuväite põhjused.

Artikkel 12

Komitee

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.

Kõnealuse otsuse artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

II LISA

ÕHUSAASTEAINETE HEITMETE ARVEPIDAMISE MOODUL

1. JAGU

Eesmärgid

Õhusaasteainete heitmete arvepidamises kirjendatakse ja esitatakse andmed õhusaasteainete heitmete kohta rahvamajanduse arvepidamisega ühtival viisil. Kõnealuses arvepidamises kirjendatakse saasteained, mida riigi majandus õhku heidab, ESA 95 kohaselt majandustegevusalade lõikes. Majandustegevusalade alla kuuluvad nii tootmisharude tootmine kui ka kodumajapidamiste tegevus.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad õhusaasteainete heitmete arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama. Kõnealuseid andmeid töödeldakse nii, et tootmisharude ja kodumajapidamiste otseheidet oleks omavahel seotud kõnealuste majandustegevusalade tootmis- ja tarbimistegevusega. Käesoleva määruse alusel esitatud otseheidete andmed ühendatakse majanduse sisend-väljundtabelite, pakkumise ja kasutamise tabelite ning kodumajapidamiste tarbimisandmetega, mida ESA 95 kohase aruandluse raames komisjonile (Eurostatile) juba esitatakse.

2. JAGU

Katvus

Õhusaasteainete heitmete arvepidamise süsteemi piirid kattuvad ESA 95 süsteemi piiridega ning see põhineb samuti residentsuse printsiibil.

Vastavalt ESA 95-le põhineb residentsuse printsiip järgmisel põhimõttel: üksus on riigi residendist üksus, kui selle majanduslike huvide kese on riigi majandusterritooriumil — see tähendab, kui ta osaleb pikema aja jooksul (aasta või enam) antud territooriumi majandustegevuses.

Õhusaasteainete heitmete arvepidamises kirjendatakse heiteid, mis tulenevad kõikidest residendist üksuste tegevusaladest, olenemata sellest, kus on heite tekkimise geograafiline asukoht.

Õhusaasteainete heitmete arvepidamises kirjendatakse gaasiliste ja tahkete jääkainete vooge, mis tulenevad rahvamajandusest ja liiguvad atmosfääri. Käesolevas määruuses osutatakse terminiga „atmosfäär” keskkonnasüsteemi osale. Süsteemi piiride all mõistetakse piiri rahvamajanduse (mis on osa majandussüsteemist) ja atmosfääri (mis on osa keskkonnasüsteemist) vahel. Pärast kõnealuse süsteemi piiri ületamist on õhku heidetud ained inimese kontrolli alt väljas ja saavad osaks loodusmaterjalide ringlusest ning võivad keskkonda mitmel viisil mõjutada.

3. JAGU

Näitajate loetelu

Liikmesriigid koostavad statistikat järgmiste õhusaasteainete heitkoguste kohta:

Tähis	Õhusaasteaine	Õhusaasteaine sümbol	Aruandühik
	Süsinikdioksiid, välja arvatud heited biomassist	CO ₂	1 000 tonni (Gg)
	Süsinikdioksiid biomassist	Biomassi CO ₂	1 000 tonni (Gg)
	Dilämmastikoksiid	N ₂ O	tonni (Mg)
	Metaan	CH ₄	tonni (Mg)
	Perfluorosüivesinikud	PFC-d	tonni (Mg) CO ₂ -ekvivalenttonni
	Fluorosüivesinikud	HFC-d	CO ₂ -ekvivalenttonni (Mg)
	Väävelheksafluoriid	SF ₆	CO ₂ -ekvivalenttonni (Mg)
	Lämmastikoksiidid	NO _x	CO ₂ -ekvivalenttonni (Mg)
	Lenduvad orgaanilised ühendid, välja arvatud metaan	NMVOC-d	tonni (Mg)
	Süsinikmonooksiid	CO	tonni (Mg)
	tahked peenosakesed läbimõõduga < 10 µ	PM ₁₀	tonni (Mg)
	tahked peenosakesed läbimõõduga < 2,5 µ	PM _{2.5}	tonni (Mg)
	Väaveldioksiid	SO ₂	tonni (Mg)
	Ammoniaak	NH ₃	tonni (Mg)

Kõik andmed tuleb esitada ümardatult ühe kümnendkohani.

4. JAGU

Esimene võrdlusaasta, sagedus ja edastamistähtajad

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.
2. Statistika edastatakse 21 kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu.
3. Esimene võrdlusaasta on määruse jõustumisaasta.
4. Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid andmed 2008. aastast kuni esimese võrdlusaastani.
5. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid aastate n-4, n-3, n-2, n-1 ja n igaaastased andmed (n tähistab võrdlusaastat).

5. JAGU

Aruandetabelid

1. Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul koostatakse andmed ESA 95-ga täielikult kooskõlas oleva majandustegevusalade hierarhilise liigituse NACE Rev.2 kohaselt (rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise koondtase – A*64). Lisaks tuleb esitada andmed järgmiste näitajate kohta:

- kodumajapidamisest heidetavad õhusaasteained;
- ühendavad näitajad. Ühendavate näitajate all mõeldakse sellistest näitajatest teatamist, mis selgelt ühtlustavad erinevused käesoleva määruse alusel esitatud õhusaasteainete heitmete arvepidamisse ja õhusaasteainete heitmete riiklikesse ametlikesse registritesse kantud andmete vahel.

2. Lõikes 1 osutatud hierarhiline liigitus on järgmine:

Õhusaasteainete heitmed tootmisharude lõikes – NACE Rev.2 (A*64)

Kodumajapidamisest heidetavad õhusaasteained

- Transport
- Küte ja jahutus
- Muud

Ühendavad näitajad

NAMEA õhusaasteainete heitmed kokku (tööstus+kodumajapidamised)

Miinus välismaal viibivad liikmesriigi residendid

- Välismaal tegutsevad riiklikud kalalaevad
- Maismaatransport
- Veetransport
- Õhutransport

Pluss liikmesriigi territooriumil viibivad mitteresidendid

- + Maismaatransport
- + Veetransport
- + Õhutransport

(+ või –) Muud kohandused ja statistilised erinevused

= saasteaine X koguheide vastavalt UNFCCC-e¹²/CLRTAP-i¹³ aruandele

6. JAGU

Üleminekuperioodide maksimumpikkus

Üleminekuperioodi ei saa võimaldada.

¹² ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon (United Nations Framework Convention on Climate Change).

¹³ Piiriülese õhusaaste kauglevi konventsioon (Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution).

II LISA

KESKKONNAMAKSUDE MOODUL MAJANDUSTEGEVUSALADE LÕIKES

1. JAGU

Eesmärgid

Keskkonnamaksudest saadud tulu arvepidamises kirjendatakse ja esitatakse andmed keskkonnamaksude kohta rahvamajanduse arvepidamisega ühtival viisil. Kõnealuses arvepidamises kirjendatakse rahvamajanduse keskkonnamaksudest saadud tulu jaotatuna ESA 95 kohaselt majandustegevusalade kaupa. Majandustegevusalade alla kuuluvad nii tootmisharude tootmine kui ka kodumajapidamiste tegevus.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad keskkonnamaksudest saadud tulu arvepidamise jaoks tootmisharude kaupa koguma, koostama, edastama ja hindama.

Keskkonnamaksustatistika koostamisel saab kasutada otse maksustatistikat ja valitsuse rahandusstatistikat, kuid kasulikum oleks kasutada rahvamajanduse arvepidamise maksuandmeid, kui see on võimalik.

Keskkonnamaksustatistika põhineb summadel, mida tõendavad hindamised ja deklaratsioonid või ajaliselt jaotatud laekunud maksud, et tagada ühilduvus rahvamajanduse arvepidamisega ja parandada rahvusvahelist võrreldavust.

Rahvamajanduse arvepidamine sisaldab ka teavet selle kohta, millised tootmisharud ja sektorid makse maksavad. Rahvamajanduse arvepidamisest pärit maksuteavet võib leida riiklikest ametiasutuste arvepidamistest, pakkumise ja kasutamise tabelitest ja tulude moodustamise kontodelt.

2. JAGU

Katvus

Keskkonnamaksude arvepidamise süsteemi piirid kattuvad ESA 95 süsteemi piiridega ning keskkonnamaksud koosnevad kohustuslikest, vastuteenustega kompenseerimata rahalistest või mitterahalistest maksetest, mida koguvad valitsemissektor või Euroopa Liidu institutsioonid.

Keskkonnamaksud kuuluvad järgmiste ESA 95 kategooriate alla:

- tootmis- ja impordimaksud (D.2);
- jooksvad tulumaksud, omandimaksud jne (D.5);
- kapitalimaksud (D.91).

3. JAGU

Näitajate loetelu

Liikmesriigid koostavad keskkonnamaksustatistikat, lähtudes järgmistest näitajatest:

- (1) energiamaksud;
- (2) transpordimaksud;
- (3) saastemaksud;
- (4) ressursimaksud.

Kõik andmed tuleks esitada riigi omavääringus (miljonites).

4. JAGU

Esimene võrdlusaasta, sagedus ja edastamistähtajad

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.
2. Statistika edastatakse 21 kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu.
3. Esimene võrdlusaasta on määruse jõustumisaasta.
4. Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid andmed 2008. aastast esimese võrdlusaastani.
5. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid aastate n-4, n-3, n-2, n-1 ja n igaaastased andmed (n tähistab võrdlusaastat).

5. JAGU

Aruandetabelid

Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul esitatakse makse maksvate institutsiooniliste sektoritega seotud andmeid.

Valitsemissektori ja ettevõtete sektori puhul koostatakse andmed ESA 95-ga täielikult kooskõlas oleva majandustegevusalade hierarhilise klassifikaatori NACE Rev.2 kohaselt (rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise koondtasand – A*64). Lisaks sellele esitatakse 3. jaos osutatud näitajate 1 ja 2 puhul teave järgmiste üksuste kohta:

- kodumajapidamised;
- mitteresidendid;
- määratlemata.

6. JAGU

Üleminekuperioodide maksimaalne pikkus

Üleminekuperioodi ei saa võimaldada.

III LISA

KOGUMAJANDUSLIKU MATERJALIVOO ARVEPIDAMISE MOODUL

1. JAGU

Eesmärgid

EW-MFA hõlmab kõiki tahkeid, gaasilisi ja vedelas olekus materjale, välja arvatud õhk ja vesi, mida mõõdetakse massiühikutes aasta kaupa. Sarnaselt rahvamajanduse arvepidamisega on kogumajandusliku materjalivoo arvepidamisel kaks eesmärki. Üksikasjalikest materjalivoogudest saadakse põhjalik empiiriline andmebaas arvukate analüütiliste uuringute tegemiseks. Materjalivoogusid kasutatakse ka mitmesuguste kogumajandusliku materjalivoo näitajate koostamiseks rahvamajanduse jaoks.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad EW-MFA jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. JAGU

Katvus

Materjalivoosüsteemi peamine põhimõte on varude ja voogude eristamine. Üldiselt on voog muutuja, mis mõõdab kogust teataval ajaperioodil, samas kui varu on muutuja, mis mõõdab kogust teataval ajahetkel. EW-MFA aluseks on voopõhimõte. See mõõdab majanduse sisend- ja väljundmaterjali ning varude muutumise vooge massiühikutes aasta kohta.

EW-MFA on kooskõlas rahvamajanduse arvepidamise süsteemi (ESA 95) põhimõtetega, näiteks residentsuse printsiip. See peab arvet materjalivoogude üle, mis on seotud kõikide rahvamajanduse residendist üksuste tegevusega, olenemata nende geograafilisest asukohast. Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamises on kaks olulist süsteemiülese materjalivoo liiki:

1. Materjalivood rahvamajanduse ja selle loodusliku keskkonna vahel. See hõlmab looduskeskkonnast materjalide (s.o toor- või lähteained või loodusvarad) saamist ning looduskeskkonda materjalide (neid nimetatakse tihti jääkaineteks) väljutamist.

2. Materjalivood rahvamajanduse ja muu maailmamajanduse vahel. See hõlmab importi ja eksporti.

Ainult kõnealuste süsteemide piire ületavad vood lisatakse kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamisele. Rahvamajanduse sisesed materjalivood ei ole kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise süsteemiga hõlmatud. See tähendab, et rahvamajandus on kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise süsteemis „musta kasti” staatuses ja näiteks tootmisharude vahelise toodete liikumise üle arvet ei peeta. Samuti ei kaasata looduskeskkonda suunatud voogusid, selle siseseid ega sellest väljapoole suunatud voogusid.

Riigisisene kasutus (domestic extraction) hõlmab looduskeskkonnast saadavate tahkes, vedelas või gaasilises olekus materjalide (välja arvatud õhk ja vesi) aastast kogust, mida kasutatakse majanduses sisendina.

Füüsiline import ja füüsiline eksport hõlmab kõiki imporditavaid või eksporditavaid tooteid mõõdetuna massiühikutes. Kauplemistegevusse kaasatud toodete alla kuuluvad kõikide töötlemisetappide kaubad esialgselt tootest kuni valmiskaubani.

3. JAGU

Näitajate loetelu

Liikmesriigid esitavad statistikat 5. jaos loetletud näitajate kohta.

4. JAGU

Esimene võrdlusaasta, sagedus ja edastamistähtajad

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.
2. Statistika edastatakse 24 kuu jooksul pärast võrdlusaasta lõppu.
3. Esimene võrdlusaasta on määruse jõustumisaasta.
4. Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid andmed 2008. aastast esimese võrdlusaastani.
5. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid aastate n-4, n-3, n-2, n-1 ja n iga-aastased andmed (n tähistab võrdlusaastat).

5. JAGU

Aruandetabelid

Järgmistes tabelites loetletud näitajate kohta koostatakse andmed massiühikutes.

Tabel A – Rriigisisene kasutus

1 Biomass

1.1 Põllukultuurid (välja arvatud söödakultuurid)

- 1.1.1 Teravili
- 1.1.2 Juured, mugulad
- 1.1.3 Suhkrutaimed
- 1.1.4 Kaunviljad
- 1.1.5 Pähklid
- 1.1.6 Õlitaimed
- 1.1.7 Kõögiviljad
- 1.1.8 Puuviljad
- 1.1.9 Kiutaimed
- 1.1.10 Muud mujal liigitamata põllukultuurid

1.2 Põllukultuurijäägid (kasutatud), söödakultuurid, rohuma biomass

1.2.1 Põllukultuurijäägid (kasutatud)

1.2.1.1 Õled

1.2.1.2 Muud põllukultuurijäägid (suhkrutaimede ja söödapeedi lehed, muu)

1.2.2 Söödakultuurid ja rohuma biomass

1.2.2.1 Söödakultuurid (sealhulgas rohumaalt kogutud biomass)

1.2.2.2 Rohuma biomass

1.3 Puit (*)

1.3.1 Tarbepuit (tööstuslik ümarpuit)

1.3.2 Küttepuit ja muud saadused

1.4 Looduses elavate kalade püük, veetaimed/-loomad, jahindus ja kogumine

1.4.1 Looduses elavate kalade püük

1.4.2 Kõik muud veeloomad ja -taimed

1.4.3 Jahindus ja looduslike materjalide v.a puidu kogumine

2 Metallimaagid (töötlemata maagid)

2.1 Raud

2.2 Mitteraudmetall

2.2.1 Vask (**)

2.2.2 Nikkel (**)

2.2.3 Plii (**)

2.2.4 Tsink (**)

2.2.5 Tina (**)

2.2.6 Kuld, hõbe, plaatina ja muud väärismetallid

2.2.7 Boksiit ja muu alumiinium

2.2.8 Uraan ja toorium

2.2.9 Muu mujal liigitamata

3 Mittemetallmineraalid

3.1 Marmor, graniit, liivakivi, porfüür, basalt, muu dekoratiiv- või ehituskivi (välja arvatud kilt)

3.2 Kriit ja dolomiit

3.3 Kilt

3.4 Mineraalid kemikaalide ja väetiste tootmiseks

3.5 Sool

3.6 Lubjakivi ja kips

3.7 Savi ja kaoliin

3.8 Liiv ja kruus

3.9 Muu mujal liigitamata

3.10 Kaevandatud muldmaterjalid (sealhulgas pinnas), ainult kasutatud (***)

4 Fossiilse energia kandjad

4.1 Süsi ja muud tahked energiakandjad

4.1.1 Ligniit (pruunsüsi)

4.1.2 Kivisüsi

4.1.3 Põlevkivi ja tõrvalliivad

4.1.4 Turvas

4.2 Vedelad ja gaasilised energiakandjad

4.2.1 Toorõli, kondensaad ja veeldatud maagaas (NGL)

4.2.2 Maagaas

(*) Vabatahtlik: tarbepuidu varude netojuurdekasv.

(**) Lisaks metallisisalduse vabatahtlik aruandlus.

(***) Vabatahtlik.

Tabelid B (Import – kogukaubandus), C (Import –kaubandus väljaspool ELi), D (Eksport – kogukaubandus), E (Eksport – kaubandus väljaspool ELi)

1 Biomass ja biomasstooted

1.1 Põllukultuurid, töötlemata ja töödeldud

1.1.1 Teraviljad, töötlemata ja töödeldud

1.1.2 Juured ja mugulad, töötlemata ja töödeldud

1.1.3 Suhkrutaimesed, töötlemata ja töödeldud

1.1.4 Kaunviljad, töötlemata ja töödeldud

1.1.5 Pähklid, töötlemata ja töödeldud

1.1.6 Õlitaimesed, töötlemata ja töödeldud

1.1.7 Kõõgiviljad, töötlemata ja töödeldud

1.1.8 Puuviljad, töötlemata ja töödeldud

1.1.9 Kiutaimed, töötlemata ja töödeldud

1.1.10 Muud mujal loetlemata põllukultuurid, töötlemata ja töödeldud

1.2 Põllukultuurijäägid, söödakultuurid, rohumaa biomass

1.2.1 Põllukultuurijäägid (kasutatud), töötlemata ja töödeldud

1.2.1.1 Õled

1.2.2.2 Muud põllukultuurijäägid

1.2.2 Söödakultuurid ja rohumaa biomass

1.2.2.1 Söödakultuurid

1.3 Puit ja puittooted

1.3.1 Tarbepuit, töötlemata ja töödeldud

1.3.2 Küttepuit ja muud saadused, töötlemata ja töödeldud

1.4 Kalapüük ja muud veeloomad ja -taimed, töötlemata ja töödeldud

1.4.1 Kalapüük

1.4.2 Kõik muud veeloomad ja -taimed

1.5 Muud Elusloomad kui punktis 1.4 loetletud loomad ning loomsed tooted

1.5.1 Muud elusloomad kui punktis 1.4 loetletud loomad

1.5.2 Liha ja lihavalmistised

1.5.3 Piimatooted, linnunavad ja mesi

1.5.4 Muud loomsed tooted (loomsed kiud ja nahad, karusnahk, nahk jne)

1.6 Peamiselt biomassist saadavad tooted

2 Metallimaagid ja -kontsentraadid, töötlemata ja töödeldud

2.1 Rauamaagid ja -kontsentraadid, raud ja teras, töötlemata ja töödeldud

2.2 Mitteraudmetallimaagid ja -kontsentraadid, töötlemata ja töödeldud

2.2.1 Vask

2.2.2 Nikkel

2.2.3 Plii

2.2.4 Tsink

2.2.5 Tina

2.2.6 Kuld, hõbe, plaatina ja muud väärismetallid

2.2.7 Boksiit ja muu alumiinium

2.2.8 Uraan ja toorium

2.2.9 Muu mujal liigitamata

2.3 Peamiselt metallidest saadavad tooted

3 Mittemetallmineraalid, töötlemata ja töödeldud

3.1 Marmor, graniit, liivakivi, porfüür, basalt ja muu dekoratiiv- või ehituskivi (välja arvatud kilt)

3.2 Kriit ja dolomiit

3.3 Kilt

3.4 Mineraalid kemikaalide ja väetiste tootmiseks

3.5 Sool

3.6 Lubjakivi ja kips

3.7 Savi ja kaoliin

3.8 Liiv ja kruus

3.9 Muu mujal liigitamata

3.10 Kaevandatud muldmaterjalid (sealhulgas pinnas), ainult kasutatud (*)

3.11 Peamiselt mittemetallmineraalidest saadavad tooted

4 Fossiilse energia kandjad, töötlemata ja töödeldud

4.1 Süsi ja muud tahked energiakandjad, töötlemata ja töödeldud

4.1.1 Ligniit (pruunsüsi)

4.1.2 Kivisüsi

4.1.3 Põlevkivi ja tõrvaliivad

4.1.4 Turvas

4.2 Vedelad ja gaasilised energiakandjad, töötlemata ja töödeldud

4.2.1 Toorõli, kondensaat ja veeldatud maagaas (NGL)

4.2.2 Maagaas

4.3 Peamiselt fossiilse energia kandjatest saadavad tooted

5 Muud tooted

6 Jäätmete import (Tabelid B ja C)/eksport (Tabelid D ja E) lõplikuks töötlemiseks ja kõrvaldamiseks

(*) Vabatahtlik.

Tabelitesse B ja D tehakse seoses residentsuse printsiibiga järgmised kohandused:

Kütus, mida residendist üksused säilitavad välismaal (lisa Tabelis B esitatud impordile) ja kütus, mida

mitteresidendist üksused säilitavad riigi territooriumil (lisa Tabelis D esitatud ekspordile).

1 Kütus maismaatranspordi jaoks

2 Kütus veetranspordi jaoks

3 Kütus õhustranspordi jaoks

6. JAGU

Üleminekuperioodide maksimumpikkus

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest võrdlusaastat.